

Un compromís poètic: Novalis

Visat núm. 2
(octubre 2006)

per Heidi Grünewald

L'any 1903 Maragall fa saber a Josep Pijoan (el 30 de maig de 1903) que se sentia «febrosament» atret per Novalis (pseudònim de Friedrich von Hardenberg). De resultes d'aquest interès particular, Maragall va triar molt conscientment la novel·la *Enric d'Ofterdingen* per traduir-la a la llengua catalana.

Hi va descobrir una veritable programació de formació o sensibilització poèticoespiritual que convenia, segons ell, proposar als joves deixebles, perquè «els vells», afirma el traductor, «diran que l'obra és una criaturada [...] i el traduir-la[,] més» (carta a Carles Rahola del 17 de novembre de 1906). Així doncs, amb un esforç titànic, durant gairebé quatre anys traduí l'obra, en la qual, segons Maragall, el poeta romàntic alemany volia posar tota la seva visió del món. Primer publicà, l'any 1904, una part de la dedicatòria de la novel·la com si fos un anunci de la versió catalana sencera, que aparegué el 1907.

La recepció que el poeta català feia de Novalis correspon en molts aspectes als corrents neoromàntics alemanys i també als europeus de la seva època. Sota el pes d'una crisi finisecular, va realitzar una relectura de l'autor emblemàtic del primer romanticisme alemany i oferí una nova perspectiva a un món cada vegada més abstracte i en plena transformació. Per a Maragall, concretament, Novalis era poeta pur, filòsof de l'individualisme i visionari del futur.

A més del contacte directe que el traductor tingué amb el text d'*Enric d'Ofterdingen* i d'alguns fragments novalians, es va produir una mena d'intertextualitat molt interessant, ja que Maragall utilitzà una nova edició de les obres de Novalis publicada per l'editorial alemanya d'Eugen Diederichs (1898). En el seu catàleg de l'any 1900, l'editor afirmà la projecció de nous ideals en contra de tots els corrents decadents, perquè volia impulsar un nou sentit de la vida, motivat per l'idealisme novalià, i que servia de fonament de la cultura artística del segle XX. Aquest discurs ressonà també en l'extens pròleg que Bruno Wille (1860-1928) havia escrit per a l'edició de Diederichs. Maragall, per exemple, donà una gran importància al comentari de Wille i reproduí un passatge llarg del text en l'article «Novalis» (1901).

Com a escriptor, poeta i filòsof popular, Bruno Wille era de segona fila, però com a mediador cultural exercia una influència considerable. També era l'autor d'una obra titulada *L'univers viu*, en la qual sosté la tesi que tot ésser és vivència i que, en conseqüència, l'ésser humà s'hauria de fiar plenament dels seus sentits. Maragall, encara que no hagi conegut mai el llibre de Wille, mostrava sempre una certa sensibilitat pel que fa a aquest aspecte psicofísic. Per a Maragall, és cert, són els sentits els que garanteixen la recepció de la dada exterior, tan important per a ell en el procés de creació, així com per a Novalis l'experiència espiritual no es pot deslligar de l'experiència sensual, ja que

Joan Maragall

Joan Maragall

Comentaris sobre traduccions

[La fascinació pel sobrehome: Nietzsche](#)
per Heidi Grünewald

[Les afinitats amb Goethe](#)
per Heidi Grünewald

[Un compromís poètic: Novalis](#)
per Heidi Grünewald

Fragments

[Heidenröslein](#) - Johann Wolfgang Goethe

[Iphigenie auf Tauris](#) - Johann Wolfgang Goethe

[Zueignung](#) - Johann Wolfgang Goethe

Bibliografia

Altres

[Bibliografia de les traduccions](#)

[Estudis sobre Joan Maragall traductor](#)

[Fragments d'articles de Joan Maragall sobre la traducció](#)

[Sobre la traducció: apunts epistolars de Maragall](#)

és el camí sobirà d'aprenentatge d'*Enric d'Offerdingen* cap a la seva realització com a poeta.

L'arrel comuna entre l'esperit i la naturalesa a través dels sentits és un dels aspectes del Romanticisme que més desvetllà l'interès de molts contemporanis de Maragall. A mesura que avançaven les ciències naturals, més forces misterioses s'atribuïen a la matèria. L'aspecte, emperò, que se subratllà explícitament en els discursos neoromàntics fou la valoració de l'art com a veritat absoluta; per això Maragall també insistí en un fragment de Novalis que diu: «La poesia és la realitat absoluta. [...] [Com] més poètic, més ver» (carta a Josep Pijoan del 30 de maig de 1903). Però aquestes paraules novalianes eren molt conegudes, de manera que un germanista francès de l'època, Jean-Eduard Spenlé, fins i tot les va posar com a lema en la primera pàgina del seu llibre *Novalis. Essai sur l'idéalisme romantique en Allemagne* (1904), una publicació que encara avui es troba a la Biblioteca de Catalunya.